

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrto leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Beseda c. kr. ministra.

(Konec.)

Kar je za Nemca prav, to menimo, ne more za Slovenca biti krivo. Da je med njima v tem razlika, tega mi po svojem stališču ne moremo in tudi ne priznamo.

Slovenci so v resnici skorej sami kmetje, Nemci pa so pri nas ali tržani ali mestjani. Po svojem poslu so različni, vendar pa, kar se pravi, stanovitni prebivalci niso. Iz svoje velike večine so le bolj mimogredé na naši, slovenski zemlji. Kaj pa se more človek na take ljudi zanesti, o tem nima nihče več dvomov.

In vendar so in še imajo ti ljudje doslej edini besedo pri porotnih sodbah v Celju. Da to ni zdravo življenje, ugameš po takem lahko in je to največ krivo, da nima naše ljudstvo prav nič zaupanja na porotne sodbe, kakor se one vrše doslej pri c. kr. okrožni sodnici v Celju. Za slovenstvo ali nemštvo se še pri njih, vsaj v prvi vrsti ne vpraša.

Vsled tega tudi ne naglašamo mi pri tem vprašanju slovenstva. Nam je za to, da razkažemo svetu, kolika da leži krivica za naše slovenske kraje v tem, da se slov. možje, ki ne škilijo na nemško stran, ne jemljó med porotne može. Sodi se namreč o njih, da ne znajo nemški in da za to niso za porotnike.

Ako pa vleče kater slovenski kmet z nemčurji, pri njem se zatisne oko, češ, da zna tudi nemški. Ali pa zna, za to se ne vpraša veliko, dosta je, da se štuli med Nemce. Več se od njega ne tirja.

Predsednik c. kr. okrožne sodnije v Celju ima pri listinah porotnih mož zadnjo besedo. Pri tem mu stojita dva moža na strani. Vzeme ju on in sicer iz celega sodnijskega okroga. Kdo sta imela doslej ta posel? Bila sta to moža, ki stojita po polnem na strani nemčurjev, torej zoper slovensko ljudstvo. Eden je doma v Ormožu, g. F. Kada, drugi pa prej v Mariboru in sedaj v Gradcu, g. dr. Josip Schmiderer.

Ona sta torej na zadnje odločila s predsednikom c. kr. okrožne sodnije v Celju, g. dvornim svetovalecem pl. Heinricherjem, kdo da velja in kdo da ne gre za porotnika. Mi nismo za to, naj ju dolži kdo, da sta imela pri tem nemčursko mero. Ne, mi ne rečemo, da sta se, kedar je hodilo za kako razsodbo, raji odločila pri Nemcu ali nemčurju za to, da kaže, pri odločnem Slovincu pa za to, da ne kaže za porotnega moža. Da sta ona zmožna to storiti, tega ne trdimo, že za to ne, ker imamo veliko spoštovanja do g. predsednika c. kr. okrožne sodnije v Celju. Le-ta ju je gotovo, predno si ju je izbral v pomočnika, dobro presodil. Ko bi se mu bila v tem oziru sumljiva zdela, javaline bi jih ne bil vzprejel.

Tega tedaj ne, da ju mi sumimo. Toliko pa menimo vse eno, da prav, čisto prav ni bilo njiju voliti. Njuno očitno delovanje dela ju sumljiva in kjer ima ljudstvo le količkaj uzroka, da sumi, tam si ne da vzeti več suma. Sum ostane sum in dobre reči ne pride iz njega.

Če tedaj to preudarimo, ne bo nam težko vedeti, koliko da je pomena za slov. ljudstvo v odgovoru g. ministra. Ako se poslej ravna pri sestavljenju listin porotnih mož zvesto po njegovih mislih, bode konec tistemu nezaupanju, s katerim je doslej slov. ljudstvo gledalo na porotne sodbe v Celju.

Bog zna, kaj ta pridobitev ni po takem ali človek se le čudi, kako je bilo mogoče, da se že doslej ni tako ravnalo. Po uzroku išče zastoj, kajti to, da je znati nemški, že tudi vsa omika, katere je za porotne sodbe treba, ne znati pa tega jezika je zadosti, da človek ni za-nje, — to se nam ne zdi na nobeno stran verjetno in taka misel tudi ni, reci kdo, kar hoče, pravična.

Nasproti pa je načelo, ki leži v misli g. pravnega ministra, zdravo in zato ga smatramo za tako, ki ga sme slovensko ljudstvo biti veselo.

Viničarski red za Štajarsko vojvodstvo.

(Dalje.)

§ 9. Kdor kakega viničarja najme, ki je bil najet po viničarski knjigi že od katerega drugega, ne zgubi le samo are, če je katero nadal in katera zapade občinski denarnici, ampak se more kaznovati še vrh tega tudi po okoliščinah s 5—25 gld.

§ 10. Postavno najet viničar mora nastopiti s pomočniki, ki jih po pogodbi priskrbeti ima, službo o pravem določenem času, kakor tudi izgovorjeno število domače živine seboj prignati.

Nasproti je pa tudi posestnik vinograda dolžen, da pusti viničarju nastopiti službo po pogodbi in ga naznani občinskemu predstojniku.

§ 11. Viničar je zavezan vinogradska dela prav in o pravem času storiti in dokler hoče posestnik vinograda viničarja, njegove pomočnike izgovorjeno vprežno živino za katera koli dela za vinogradsko posestvo porabiti, je dolžen, če se tirja to, storiti taista proti izgovorjeni ali v tisti okolici navadni viničarski dnini, če sklenjena službena pogodba kako drugače ne določuje.

§ 12. Viničar je dolžen, posestnika vinograda v vseh zaukazih, ki se službe tičejo, ubogati, proti njemu in proti njegovim ljudem se spoštljivo obnašati in spodobno zadržati; nadalje je dolžen, vsako škodo na polju in pohištvu posestniku vinograda naznani, in mora sploh vse svoje moči napenjati, da vsako škodo, posebno po požarih, po tatvinah grozdja, sadja, krme, drv, stelje, orodja in drugih reči odvrata.

§ 13. Viničar je dolžen, storjeno škodo, ki je je on sam ali so je njegovi domači ali posli krivi, ali katero je storila njegova živina na vinogradskem posestvu, povrniti po odločbah državljanskega zakonika.

§ 14. Brez dovoljenja posestnika vinograda ne sme sprejeti viničar nobenih gostačev v svojo viničarijo, katero mu je odkazal.

§ 15. Zmikanje (tatvina) grozdja, sadja, lesa, reznic in mladik iz korenin (živice) sadosnic, krme, stelje, gnoja, vsake vrste itd. ima za krivega viničarja razun nasledkov, ki ga po splošnjem kazenskem zakonu zadevajo, še tudi tiste, po § 17 lit. a.

§ 16. Nasproti pa je tudi dolžnost posestnika vinograda, dajati viničarju in njegovim pomagačem izgovorjeno plačilo v denarjih in druge dohodke o določenem času.

Ako se o znesku plačila ni določilo gotovega, naj se določuje z ozirom na plačilo navadno v okolici (§ 27). Če se ni dogovoril poseben obrok, kedaj da naj se plačuje plačilo v denarjih, naj se plačuje, kolikor ga je izgovorjenega za posamezna vinogradska dela, posebej (najemščina), vsakokrat takoj po tem, ko je do-

tično delo pravilno storjeno, in kar je plačila na leto, pa v četrletnih obrokih nazaj.

Viničarju se ima povrniti škoda, kolikor se mu je je morda zgodilo po zamudi dolžnosti posestnika vinograda in sploh naj se ravna ž njim spodobno.

§ 17. Viničarju se more odpovedati služba še pred viničarskim letom in jo ima zapustiti v 14 dneh od dne, ko se mu je dala odpoved:

- a) če ga spoznajo krivega kakega hudodelstva sploh ali tatvine, goljufije ali nezvestobe, ali pa ga obsodijo radi kakega drugega prestopka postave v zapor, ki presega 14 dni;
- b) če je dogovorjeno število delalcev ali domače živine brez dovoljenja gospodarjevega zmanjšal in ni maral za opomin jih nadomestiti v enem mesecu;
- c) če se zoper svoje službine dolžnosti hudo pregreši, posebno če se zapovedim posestnika vinograda, ki njegovo službo zadevajo, stanovitno in trmasto ustavlja ali če se kaže po pijančevanju za službo neposobnega;
- d) če domačo živino, ki se mu je v njegovo porabo prepustila, kljubu vsem opominom čisto zanemarja;
- e) če svoje delavne moči zoper določbe § 11 brez privoljenja posestnika vinograda drugod rabi, dasiravno je posvarjen bil;
- f) če se stori kakega psovanja ali hudega ravnanja s posestnikom vinograda ali z njegovimi domačimi krivega;
- g) če se uda igri ali drugim razuzdanostim in nenravnosti.

§ 18. Viničar more razun v § 4 določene časa službo odpovedati in jo v 14 dneh zapustiti:

- a) ako je posestnik vinograda ali so njegovi domači z njim ali z njegovimi ljudmi grdo ravnali, ali
- b) ako ne dobi svojega izgovorjenega zaslužka v denarjih ali drugih dohodkov, ki se mu imajo plačati, kakor tudi povrnitve mu priznane škode (§ 16) po storjeni tirjatvi v 8 dneh. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Sadjereja.

„Kdor sadno drevje sadi, polaga v zemljo denarje, katero bode njemu in vnukom tisoče e obresti donášalo.“

Skoraj bode že leto minulo, odkar se je v Št. Jurji na juž. žel. ustanovilo še eno sadno društvo pod imenom „Farno sadjerejsko društvo;“ namen je, obilno plemenitega sadnega drevja med farane spraviti in kar je poglavitna stvar — v dober kup!

Dopisi.

Pravila tega društva je vis. namestništvo v Gradcu potrdilo in tako je to društvo imelo aprila svoj prvi ustanovni shod. Bil je mnogobrojno obiskovan, pač lepo znamenje, da ve naš slovenski kmet že tudi dobro sadjerejo ceniti. Gosp. prvosednik, Toma Grah, pozdravi navzoče s prijazno besedo, v kateri povdarja imenitnost sadnega drevja pri kmetiji. Da pa se sadjereja pri nas še ni dosti visoko popela, temu je uzrok 1. malomarnost, 2. nevednost in 3. dragota mladega drevja.

Kar zadeva prvo točko — malomarnost ali popustljivost do sadjereje, bodo žali Bog, primorala kmeta slaba vinska leta in pa vse uničujoča trsna uš; ona bode gotovo, kakor se vidi, v kratkih letih vinograde ukončala. Da nam torej ne bode hladnega požirka pri težavnem delu pomanjkovalo, treba je za časa gledati, s katero pijačo da bomo vino nadomestili, v tem pa nam ni dosti premišljevat — to je sadno.

Kar se tiče 1. in 2. točke, ustanovilo se je ravno iz tega uzroka to društvo, da obojim neprilikam v okom pridemo.

Društva imajo velik pomen, kajti česar ne zamore posamezen, to storijo lahko s skupnimi močmi vsi, z malim trudom in denarjem — eden pomaga drugemu. Srčno vam toraj slov. kmetje naj bode priporočano društvo, ki je zgola v vaš prid, v boljšo bodočnost kmetijstva.

Prvosednik potem prebere potrjena pravila, katera so navzoči z radostjo zaslišali.

Še tisti dan je pristopilo 29 pravih udov, kateri so si naročili 3000 dvoletnih divjakov po 1 $\frac{1}{2}$ kr.

Društvo je izbralo izmed svoje srede predstojnikom g. T. Graha, blagajnikom g. Jak. Žveglarja in odbornikom g. Franca Dobovišek-a.

Koncem aprila so se društveniki zopet zbrali, ko so se jim divjaki razdelili. Pri ti priložnosti razlaga g. predstojnik, kako se imajo divjaki pripraviti in saditi, da gotovo in naglo rastejo. Kedar Vam bodem poročal o vspehu tega novega društva, se nadjam, da bodem našel pripravljene kmete, kateri bodo naše delovanje s pazljivostjo zasledovali, kajti sedANJI časi so za našega ubogega kmeta tako resni, da mu ne sme tudi trohica tega v izgubo iti, kar bi mu bilo v korist. Ako se bodo kmetje tudi drugod za sadjerejo tako zanimali, kakor pri nas, hočem pa pravila tega sadnega društva v Vašem cenj. listu v ponatis podati.

T. Grah.

Sejmovi. Dne 22. novembra v Arvežu, pri sv. Barbari v Halozah, v Podčetrtku in pri sv. Marjeti na Dravskem polju. Dne 22. nov. v Ernožu. Dne 25. novembra na Ptuju, v Ločah in na Dobju.

S Ptuja. („Pevsko društvo.“) Naše „pevsko društvo“ zgubilo je iz društvenega odbora jako delavnega in požrtvovalnega gosp. dr. Franja Grossa, e. kr. sodnijskega pristava, ki se je preselil v Ljubljano. Na njegovo mesto je prišel v odbor čast. g. o. Bonaventura Čiček, prokurator in kaplan pri tukajšnjih oo. minoritih. V zadnji seji je sklenil odbor poslati gosp. dr. Grossu pismo zahvalo za dose-danji trud. Za društvenega kapelnika sprejel se je g. Ant. Jirka, učitelj glasbe in petja tukajšnje čitalnice, ki je izučen v konzervatoriju v Pragi. Kot pesni za tretji veliki pevski zbor v prihodnjem letu so se za prvo določile te-le pesni: 1. „Na Preširnovem domu“, veliki možki zbor s čveterospevi od g. dr. B. Ipaveca, — 2. „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor od g. Ant. Nedvéda. — 3. „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesni“, mešan zbor s samospevi za tenor, bariton in bas in s spremljevanjem orkestra od g. Ant. Foersterja. — Druge pesni se določijo v prihodnji seji. Te se bodo dale sedaj v tisk in pričakovati je, da se v sredi prihodnjega meseca razpošljejo. Društveni odbor prosi, naj se doneski redno vplačujejo. Udje, ki so s plačilom zaostali, se pa opominjajo na dano besedo. Odbor.

Iz Ormoža. (Spletkarije.) Naši posilnemci so se začeli nekako gibati. Meseca sept. t. l. priredili so najprvle tako zvano „šolsko veselico“. Za to veselico so tudi povabila razpošljali. Pa nikar ne mislite, da so k tej veselici Ormoške Slovence povabili. Najodličnejši Slovenci, med njimi tudi udje okrajnega šolskega sveta, niso dobili nikakih povabil. Tudi se niso — z malo izjemo — pri njih doneski in darila za to veselico pobirali. Ali je tako ravnanje postavno in dovoljeno. se bo še pri kompetentnih oblastvih pitalo. O tej veselici nečem veliko govoriti, ampak povem samo to, da se je šolska mladina še le pozno na večer spremljana z godbo in najhujšimi posilnemci domu vrnila. Med potom in skoz celo mesto so pa imeli nemški agitatorji „komando“ in mladina je morala vedno upiti in „hoch“ klicati. Upitja ni bilo ne konca ne kraja, dokler niso celega mesta prehodili. In tako se je nedolžna slovenska mladina kvarila. — Pri tej veselici se je pa tudi „frauenortsgruppe“ nemškega šulvereina izcimila. V svoji navdušenosti so namreč naše velikonemke iztuhtale, da brez nemškega šulvereina več ne gre. Pa kako bi to napravile, da bi jih s prvega ne zasledili? Pobirale so najpoprej podpise pri gosp. in dekletih in sicer za ta namen, da bi se v Ormožu otročji vrt ustanovil in da bi one istega podpirale. Pri tem pa marsikdo ni nič slabega mislil in tako so tudi nekatere Slo-

venke ujeli. In glejte, iz te reči se je potem „frauenortsgruppe“ nemškega šulvereina prikazala. — Naše velikonemke so namreč rekly: Za otročji vrt potrebujemo denarja in zopet denarja. Vsled tega potrebujemo še kake druge podpore — to je od nemškega šulvereina; da pa isto dobimo, je treba „frauenortsgruppe“ ustanoviti. — In tako je potem neka gospa, katera je po svojih psicah že dobro znana, v to svrhu zborovanje sklicala. Akoravno so se neke tri koprive, katerih niti Nemci, še manj pa Slovenci marajo, jako trudile, da bi se to zborovanje sijajno obneslo, so naše velikonemke hudo pogorele. Tega zborovanja se neki ni toliko društenikov udeležilo, da bi se postavno sklepati zamoglo. In tako je našo „franenortsgruppe“ baje že Drava poplavela.

Z Remšnika. (Blagoslovljenje šole in družba sv. Cirila in Metoda.) Dne 13. in 14. listopada so možnarji okolici naznanjali posebno svečanost. Bilo je namreč 14. dne blagoslovljenje šole. Vdeležili so se svečanosti blag. g. Iv. Hribar iz Ljubljane, ud družbe sv. Cirila in Metoda, g. Konrad Mejovšek, učiteljski vodja iz Marenberga, g. Jože Smole, nadučitelj v Remšniku, gospodičina Berta Hödl, učiteljica in velč. g. Fr. Kitak, provizor na Kapli. Pred sv. opravilom bilo je blagoslovljenje, potem primerna pridiga, za odgojo otrok sv. meša in po sv. opravilu se je šolska mladina z godbo podala v šolo, kjer so bili nagovori. Prvi stopi na oder domači župnik, predstavi g. Hribar-ja, uda družbe sv. Cirila in Metoda in med nagovorom prebere cenjeni list iz Ljubljane. Glasi se tako-le:

Velečastiti g. župnik! Visokocenjeni rodoljub! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda je z veseljem izvedelo o Vašem rodoljubnem postopanju posebno gledé razširjene šole na Remšniku. Tu je res treba prihiteti na pomoč slovenskemu kmetu, na katerega povsod prežé nasprotniki. Odbor za tekoča opravila je uvažujoč Vašo prošnjo enoglasno sklenil: 1. Vaši občini se brezobrestno in brez odpovedi posodi 1000 fl., dokler je na isti šoli učni jezik slovenski. 2. Odrptje šole se vsled lastne inicijative vdeleži g. Ivan Hribar, ud vodstva. Ta gospod Vam bo tudi dalnje poduke dal ter prinesel tudi načrt dolžnega pisma, oziroma amortizacije. Želja vodstva je tudi tistim občinam slovenskim, ki so že padle v oblast nemškega šulvereina, prilično, kolikor bodo naše denarne moči pripuščale, pomagati; naj se nam le v tem obziru primerno svetuje. Z domoljubnim pozdravom! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani 11. nov. 1886. Tom. Zupan, prvomestnik. Anton Žlogar, zapisnikar. Živahni živio-klici so na to sledili in se za to tudi tukaj družbi sv. Cirila in Metoda prisrčno zahvalujemo.

(Konec prih.)

Od sv. Janža na Dravskem polju. (Povolitvi.) Dolgo je pokrivala tema prekrasno našo Dravsko dolino, zato se še do sedaj nikdo ni hotel, ali ni mogel izpredramiti, da bi vrnil kakšnji dopis od naše okolice. Vedno smo upali, da bode kedaj bolje, zavest nam je torej ukazovala, naj molčimo po prigovoru: V potrpljenju rožice cvetijo. Nismo se motili, prekrasno je razcvetel prapor slovanski v izidu volitve tukajšnje občine dne 20. oktobra za vselej in v veliko veselje narodnjakom, posebno še mladini, ktera se vsa narodno izgojuje. Počastil je s svojo navzočnostjo kmečko volišče tudi blagi naš g. baron Dunaj. Po postavi ima tukajšnja občina voliti tri volilce, in bili so ti-le: gosp. France Lešnik, č. g. župnik Janez Nep. Simonič in g. Jaka Golob. Le-ta je vedni boritelj in vodja tukajšnje narodne stranke. Volili so seveda dne 28. oktobra na Ptujtu vsi narodno in veseli nas, da je g. Fr. Lešnik postal „list naše gore“.

J. Š. — Štarški.

Iz Loke blizu Zidanega mosta. (Ogenj, požarna straža, zažigalec.) Velik strah smo imeli prebivalci loški dne 31. okt., to je v nedeljo. Zvečer ob 1/2 9. uri jelo je goreti na kraju vasi, pri J. Breznikarju. Gorelo je veliko poslopje, ki obsega: en živinski, tri svinjske hleve, klet, žitnico, pod, škedenj in listnjak. Mnogo je bilo slame in krme v škednju, v listnjaku mnogo poljskega orodja in desek, streha pa je bila tudi s slamo krita. Rešila se je živina razun ene svinje, koja je čisto zgorela. Druzega se pa ni moglo nič rešiti, ker je ogenj prehudo razsajal. Požarna straža je bila navzoča s svojim orodjem, ter si je dosti truda prizadajala, da zabrani razširjanje ognja, ker je bilo v bližini več slamnatih streh. Največ truda pa sta imela plezalni vodja g. Ivan Jakša in plezalec F. Matek. Bodi jima toraj hvala! Lovra Ivnik, ki ga imajo sploh na sumu za zažigaleca, je žandarska patrolja prijela in odgnala. Škoda se računi na 800 fl. Poškodoval se razen gospodarja J. Breznikarja ni močno nobeden, on pa je strašno po glavi in rokah opečen, vsul se je na-nj del goreče strehe, zadušilo bi ga bilo, da bi ga ne bil nekdo rešil iz ognja.

Iz Luč v zgornji Savinjski dolini. (Revica.) Štiri dni in noči brez jedi, pijače, na prostem, v mrazu je dostala 14 let stara Franca Pečovnik. Dne 25. oktobra t. l. v jutru je odšla v hosto, slaba na pameti ter se je v meglenu vremenu zablodila daleč v goščavo. Ko jo starši izgrešé, iščejo jo vse dni skrbno sem in tje, a ni bilo duha ni sluha o njej. Dne 29. oktobra ste jo dve ženski po opravkih našli v goščavi vso razdrapano, boso in na pol nago. Še je živa ter za drugo dobro ohranjena, le noge so ji od mraza otekle tako, da ji ni moč hoditi.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Delo delegacij vije se v Pešti le po času naprej. Posvetovanje o potrebnostih za vojaštvo trpi že sem od ponedeljka, a skončano še je samo o rednih, o izrednih potrebnostih pa se še utegne vleči do konca tedna in pride še tedaj le v ponedeljek posvetovanje o potrebnostih zunanjih zadev. — Minister Kalnoky zatrjuje v delegacijah, da nima strahu, ako pride do vojske, a ni še sedaj za njo znamenja. Stvari se, misli minister, na Balkanu rešijo lahko do dobra, ne da se skali mir. — Minister za nauk in bogočastje, dr. pl. Gautsch, stoji sedaj že v drugem letu ministerovanja ter pričakuje odlikovanja in pravi se, da je to za-nj že na poti. — Nemški klub drž. zbora se hudo jezi na Dunaj, ker njegovo prebivalstvo ne mara za-nj ter se ne zmeni za njegovo tarnanje, češ, da se dela nemštvu krivica, odkar ima grof Taaffe vladno krmilo v rokah. To je najboljše znamenje. Pametno nemško ljudstvo izprevideva povsodi, čemu da je toliko ropota ter se obrača z nevoljo od tacihi kričačev, katerim ni za nemštvo, ampak le za gospostvo in pa za — žepe. To kričanje nese nekaterim veliko. — Za kat. vseučilišče v Solnem gradu prizadeva si dvorni svet. Jurij Liebacher veliko in namerava za-nj denarja dobiti po srečkah ali vlada se ustavlja srečkam. — Gradec je baje najbolj nemško mesto ali kdor biva v tem mestu prepriča se lahko, da je najmanj tretjina prebivalcev — slovanskih. Tamošnje Jovanišče ima biblioteko, ki šteje sedaj že 116.000 zvezkov in je v njej tudi več slovenskih bukev. — Baron Pino, drž. poslanec slov. kmetov v Velikovskem okraju, odloži, kakor se čuje, poslanstvo še to leto. Ako to stori, ugodi gotovo nemškim kričačem, katerim je še vedno prav, kakor trn v peti. — Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Grmu pri Novem mestu se začne z 18. novembrom redni poduk. — Za volitev drž. poslanca na Notranjskem priporoča se troje kandidatov in bode torej volilcem težko si izbrati, ako ne odstopi kateri že prej. — Za železnico iz Ljubljane čez Trebnje v Novo mesto se poteguje več dolenskih rodoljubov, češ, da najbolj kaže ali še je veliko vprašanje, je-li se sploh naredi železnica v onih krajih. — Čitalnica v Gorici ima sedaj novo, lepšo obliko ter je vredna tamošnjih rodoljubov. Med vojaki in italijanskimi prebivalci so sopet prepiri v istem mestu. Počitnice v srednjih šolah so v Gorici še, kakor prej v avgustu in septembru, sedaj pa jih čerjo preložiti na čas od 15. julija do 15. septembra, tedaj prav ta čas, kakor so po naših srednjih šolah. — V Trstu so imeli uni ponedeljek nevihto z bliskanjem, tudi je strela udarila v neko poslopje na velik strah prebi-

valcev. V soboto pa so zadnje tri bolnike odpustili iz bolnišnice, ko so bili že do cela iz kolere ozdraveli. — Tudi po Istri in Hrvaškem je sedaj kolera plegla, celih 5 mesecev so jo imeli. — Kongresa ali cerkvenega shoda v Karlovcu je konec. Nekaj udov je odstopilo, ker se ne zlagajo s patriarhom Andjeličem. Vlada jim ga je usilila in tega mu še sedaj niso pozabili. — Po Pešti so razklicali, da je kolera prenehala ali ljudje ne marajo za ta razklic veliko, češ, da se tudi kolera ne izmeni za-nj ter napade ljudi slej, kakor prej.

Vunanje države. Da-si ne sprejme princ Valdemar izvolitve za bolgarskega kneza, vendar se razidó udje sobranja malo po malem domov in menimo, da so prepričani, da je njih delo zastonj, dokler ne dobi Rusija zadnje besede. — Sliši se, da ponudi car Nikolaja kneza Mingrelskega Bolgarom za kneza. Ako je to resnica, ne ostane jim druga, kakor izvoliti ga. S tem se vrne najhitreje red v deželo, kolikor ga je ondi sploh mogoče. — Rusija zbira vojno brodovje v Odesi, pač za to, da je hitro k redu, ako se zgodi kaj pri Bolgarih. Ruski poslanik Kaulbars, se obnaša pri njih, kakor kak paša in ščuje ljudstvo zoper vlado. Le-to je tudi v resnici že nemirno, izlasti po vzhodnji Rumeliji vré na večih mestih. — Turčija drži sedaj z Rusi in nabira vojakov ob meji Rumelije, pravi se, da jo hoče zasesti. Nemški cesar je vzbolel, knez Bismarck pa je prišel v Berlin in govori se, da ga je važna zadeva priklicala v mesto, ali kaj je to, tega ne vé nihče. — Angliji je veliko na tem, da ne ostane sama nasproti ruskemu medvedu in zato se prizadeva, da dobi Avstrijo na svojo stran. Lord Salisbury se dela sedaj, kakor da je zadnje že resnica in grof Kalnoky temu v ogerski delegaciji ni oporekel. — Francija je sedaj v onem srečnem položaju, da se nihče ne izmeni za-njo, k večjemu se po-kaže kje kedaj trolasi Bismarck na-njo, češ, da brusi meč, to pa vselej takrat, kedar hoče denarja od drž. zbora. Vselej ga dobi tudi. — Glasovit bogataj Paul Berti je v Tonkinu umrl in je dala vlada 10.000 fr. za njegov pogreb. Denarja tedaj še imá, da ga tako izmetuje. — Italijanski kralj, Umberto, podelil je avstrijskemu poslaniku v Rimu, baronu Ludolfu, veliki križ sv. Mavricija. Ako je to neko znamenje, da se Italija nagiba k Avstriji, more biti kriva tega le Bolgarija in v resnici se mudi italijanski poslanec v Carigradu z namenom, naj pregovori Turčijo, da pripusti avstrijsko, italijansko in angleško brodovje skozi Dardanelsko ožino, ako nastane potreba. Kakor se vidi, gre vse to zoper Ruse. — V Sudanu še je vedno upor in angleško vojaštvo preži zastonj na ustajnike. Tem se godi dobro in ne manjka jim življenja. Vedó se prav, kakor na lastnem domu. Če jim česa zmanjka, dopelje se jim

prek Masave, dežele, katero je letos spomladi Italija zasela. Le-ta jim daje tedaj potuho.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

Ko nadškof Fonteneau odstopijo, se po časih uredi procesija. Najpred stopajo možje in ženske, za njimi pa duhovniki v roketih in sred vrste duhovnikov nosi osem mož prelepo bandero. Procesijo so vodili nadškof Berchiolla s slovesno asistencijo; pred njim hodita s škofijskima pastirskima palicama francoski opat benediktincev, Bourigaud, in opat trapistov iz dežele Natal v južni Afriki, oče Francišk. Procesijo je sprejavalo sto in sto v Lourdesu navzočih romarjev. Med procesijo navdušeno pevamo lourdesko pesen; lepo vbrani, lourdeski zvonovi nam pomagajo peti in Marijino čast povzdigovati.

V cerkvi se nadškof vsedejo na svoj tron, duhovniki jih v polkrogu obstopijo. To je bil veličasten trenutek: avstrijski narodi se vklanjajo brezmadežni Materi božji ter ji poklanjajo izborni dar.

Na to nastopi voditelj avstrijskih romarjev doktor Zschokke, se nadškofu globoko prikloni, povzame latinsko besedo ter pravi, da naj ovo bandero bodočim rodod svedoči resnično pobožnost in otročjo ljubezen avstrijskih narodov do prevzvišene Matere božje.

Zdaj stopijo nadškof na svoje apostolske noge, odprejo svoja usta ter rečejo: „Z veseljem sprejem danes v imenu očetov misijonarjev ta dar, kateri se bode tukaj na večne čase hranil, da bode potomcem vedno pričal o vaši pobožnosti, vaši veri in vaši goreči ljubezni do presvete Device.“ Na to duhovniki odpojejo Marijino visoko pesen.

Po blagoslovu stopim jaz na prižnico. Ko grem na leco, mi je srce tako hitelo trkati, kakor bi tri dni ne bilo bilo ter bi hotelo zdaj to dostaviti. Na enkrat sem stal na prižnici in skorej nisem vedel, kako sem gori prišel!

Govoril sem blizo to-le: „Moje srce je tako polno čutov, da jih hitro ne morem v red spraviti. Veselje, navdušenost, zahvala, ljubezen, hvala, čuda, vsak ta čut hoče prvo mesto imeti v mojem sreću. Jaz pa prvo mesto prepustim ponižnosti ter rad spoznam svojo nevrednost, da smem na masabielski pečini, na kateri je Marijina noga stala, govoriti. Kaj? Moja nečista usta bi naj hvalo Marije brez madeža spočete oznanjevala? Sveti angelj, prosim te, da poprej očistiš moja usta z žarečim ogljem, kakor si nekdaj usta sv. preroka Izaija očistil!“

„Štiri velike milosti sem od Boga že dobil v svojem življenju, če morda ni predrzno

božje milosti samopridno pretuhtovati. Milost sv. krsta, po kateri sem otrok božji postal; prvo sv. Obhajilo; tretjo milost, ko me je Bog poklical za svojega duhovnika: „Ker niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil“, — in ko sem pred mojim škofom na tleh ležal, da so me v mešnika posvetili; in štrto milost, ko sem večnemu Bogu prvokrat daroval nekrvavo daritev novega zakona. Preljubi romarji, danes doživim peto veliko milost, da smem v Lourdesu, ki že po celem voljnem svetu slovi zavoljo Marijine božje poti, Marijo brez madeža spočete poslavljalati.“

„Kaj čem vrniti Gospodu za vse, kar mi je podelil?“ „Moja duša naj poveličuje Gospoda, in moj duh naj se razveseli v Bogu, svojem Izveličarju.“

Potem sem govoril o pomenu, katerega ima prikazen v Lourdesu po božjem redu v katoliški cerkvi. Rekel sem: Marija brez madeža spočeta se je l. 1858 v Lourdesu za to prikazala, da bi potrdila verski člen od čistega spočetja, katerega so štiri leta poprej sv. oče katoliškemu svetu oznanili. Ravno tako, kakor se je nekdaj na taborski gori tudi Kristus prikazal v svoji božji časti, da je potrdil besedo in vero sv. Petra: „Ti si Sin živega Boga!“

Slednjič sem prosil Marijo za milost stanovitnosti, za srečno smrtno uro in da bi nam po tem revnem življenju pokazala Jezusa, blaženi sad svojega telesa! —

Ko pridemo iz cerkve se je dan že precej nagnil. Na večer obiščemo zopet dupljino da z rožnim vencem sklenemo nepozabljivi den. Niti obilni dež nas ni zamogel zmotiti v naši večerni pobožnosti. (Dalje prih.)

Smešnica 46. Korporal ga je rad dobil pod klobuk. Stotnik ga hoče odvaditi ter mu zapove, da mora vsako jutro priti k raportu ter izpovedati, če se je bil prejšnji den napil. Dobro ali neko jutro ima ga korporal, ko pride k raportu, že tudi precej. „Gospod stotnik“, reče tedaj, „včeraj sem se bil z nova vpijanil.“ — „Korporal“, odvrne stotnik z nevoljo, „saj ste že tudi dnes pijani.“ — „Na povelje, gospod stotnik“, pritrudi korporal, „to bom pa jutri povedal.“

Razne stvari.

(Božičnica) Njih ekscelencija, milost. knezo-škof so dali kat. gospejnemu društvu v Mariboru 40 gld. za božičnico. To društvo napravi namreč vsako leto o božiču ubožnim dekletom mesta in okolice božične jaslice ter jih pri tem obdaruje, kolikor in s čemer ravno premore.

(Zlata poroka.) Gašpar Rožanc, po dom. Bokal, kmet v Št. Jurju pod Tabrom in njegova žena Marjeta, sta letos na den sv. Lu-

keža obhajala zlato poroko. Ta poroka je bila še tem imenitniša, ker se je vršila v pričo zlatomešnika č. g. Fr. Globočnika, župnika pri Št. Jurju.

(K odborovi seji družbe duhovnikov) dne 24. t. m. to je: prihodnjo sredo ob 11. predpoldnem v kn.-šk. pisarni vabi č. gg. odbornike predstojništvo.

(Vabilo.) „Katol. podp. društvo“ v Celju obhaja v nedeljo 21. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Slonu“ (Hotel Elefant) svoj letni občni zbor. K obilni vdeležbi vabi na-nj najljubnejše odbor.

(Čitalnica) v Celju ima v nedeljo, dne 21. t. m., zvečer izredni zbor, pri katerem je vsako število udov sklepčno. P. n. udje se vabijo, naj dojdejo v obilnem številu k zborovanju.

(Kmetijsk poduk.) Tajnik c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani, g. Gustav Pirc, pride v nedeljo, dne 21. t. m. v Sevnico ter bode ob 3. popoldne imel kmetijsko predavanje.

(Redarstvo.) V Celju je mestni zastop sklenil redarjem ali policajem novo obleko pri-skrbeti in sicer se bodo odslej tudi tam redarji enako, kakor po drugih mestih nosili. Pravila, po katerih se imajo ravnati, šteje 72 paragrafov in so, kolikor se o njih sliši, dobro sestavljena.

(Cestna ravnila.) Po sklepu mestnega zastopa v Celju se je ondi z vozom ogniti na levo, naprej peljati pa se je na desni strani. Napisi ob uličnih voglih bodo to pravilo voz-nikom naznanjevali.

(Liberalne občine.) Zadnjo nedeljo so v Leitersbergu, kjer imajo s pomočjo Mari-borskih posestnikov nemčurski obč. zastop, ne-gega viničarja umorili, negega posestnika pa hudo ranili. V sredo pa je v Orehovi vesi pri Slivnici, kjer ima istotako občina nemčurski zastop, kovač Bregant svojo ženo s polenom ubil ter se je za tem sam sodnji naznanil. To vam je lep sad liberalizma in nemškutarstva!

(C. kr. gimnazije.) Odkar ima dr. pl. Gautsch naučno ministerstvo v rokah, gleda posebno na c. kr. gimnazije in predeluje v njih, kar mu ne dopade. Osem let mu je sedaj za-nje premalo in misli, kakor se čuje, vpeljati še 9 leto. Mi se nadjamo za gotovo, da mu drž. zbor ne privoli v to.

(Sodnijske sluge.) Tudi pri slugah c. kr. okr. sodnij bode v kratkem sprememba, toda menimo, da na njih srečo še sedaj samo pri njih uradni obleki. Slovo dobi bojda tudi pri njih — frak, tisti z debelimi, medenimi gumbi.

(Spomladnje prikazni.) Na šolskem vrtu v Stranicaх je mlada gruška v polnem cvetu. Ravno ondi je v terek nek fantič ubil kačo za meter dolgo. Kača v tem času je redka prikazen.

(C. kr. notar.) Mesto c. kr. notarja na Ptujju je razpisano in se odda le možu, ki zna popolnem slovenski. Čudno je pri tem, da bode to nekaterim ljudem hudo v oči.

(Medved.) Neka kmetica v G. Hodoku, piše se v „Medjimurju“, šla je na polje fižole nabirat in hotel je za-njo še tudi mož priti. Ko pa že je žena nekaj časa nabirala, zasliši za seboj nekoga priti ali ona je mislila, da pride mož in se ni za to ozrla. H krati pa čuti, kakor da ji dene kdo mehko roko na ramo, za to reče: „Ne šali se!“ ter se obrne k — medvedu. V tem strahu sedaj zakriči, kar le more in tudi medved se ystraši, ter ji naglo umakne tace z rame. V tem še ji utrga s kremp-lji nekaj ušesa in beži. Mož najde potlej ženo v nezavesti, vendar pa še živo.

(Lemberščina v Bezini pri Konji-cah.) Za 15 gld. je hotel v inače narodni občini Bezinski nje iz kratkega ogromno pre-meteni rihtar konjiškega dimnikarja, ki je velikonemec iz Saksonskega, v srenjčana sprejeti. Kmet, po domače Kuglar, je še le druge od-bornike o pravem času prebudil. Seveda Bezino „viža“ zloglasni konjiški berič, Babič in njega generalissimus Bunte. Pa še kaj več!

(Duhovske spremembe.) Č. g. Jože Rostahar gre od sv. Martina pri Slov. Gradcu za I. kaplana v Šmarje pri Celju; č. g. Fr. Peč-nik pa iz Luč za kaplana na Ljubno in od ondot č. g. Miha Šmid za I. kaplana v Vitanje. Ena kaplanija pri sv. Martinu in kaplanija v Lučah ostanete prazni, razpisana pa je župnija v Lembahu do 21. dne meseca decembra.

„Mlin na prodaj!“

Mlin s tremi tečaji, stopami, kovačnico in žago, zraven hiša za stanovanje in vsa druga potrebna poslopja in shrambe s 14. orali raz-nega zemljišča, pri sv. Petru v prijazni Savinjski dolini, se pod prav ugodnimi pogoji proda. Samo polovica kupnine se takoj vplača, druga polovica se lahko na posestvo po 5 % vknjiži. Natančneje pové **Jakob Požar, c. kr. poštni oficijal v Celju.** 1-3

Bolhe-Circus

iz Skandinavije,

Gosposka ulica hšt 19, Payer-jeva hiša
v Mariboru.

Vidijo se še samo par dni v velikih pred-stavah učene bolhe. Več 300 bolh umet-nic se kaže od 3. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Uhodnina 20 kr., otrok 10 kr.

Za gospé pridržani prostori.

S spoštovanjem

C. Aufrichtig, ravnatelj.

Št. 4228.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Gornjem gradu daje na znanje: Vsled prošnje dedičev po umrlem Janezu Stiglic-u, trgovcu v Gornjem gradu, se dovoli prostovoljna dražba raznovrstnega, na 4493 gld. 35 kr. cenjenega trgovskega in drugega blaga s trgovskim pohištvom vred in se v to svrhu določijo sledeči dnevi in sicer:

29., 30. novembra,

1. 2. 3. in 4. decembra 1886

vsakokrat od 8—12 ure dopoldne in 1—5 popoldne na domu umrlega v Gornjem gradu. Blago se bode na drobno prodajalo.

Posamezne reči se bodo za toliko, kolikor so cenjene izklicavale, in tistemu, ki največ obljubi, proti temu odajale, da se takoj plačajo in odstranijo.

Opozarja se, da je umrl še le pred kratkim svojo trgovino z mešanim blagom v Gornjem gradu začel, da je tedaj vse blago novo in primerno dobro.

Gornjigrad, dne 2. novembra 1886.

C. kr. okrajni sodnik:
Dr. Voušek.

2-3

Vinogradi na prodaj!

Vinogradi, kateri so bili poprej lastnina rodbine Herzog, v občinah Lembergu (Sladka gora) in Roginski gorci (Presek), sodnijskega okraja Šmarijskega, dalje v občinah Imenem in Virštanju, sodnijskega okraja Kozjanskega, se iz proste roke prodajo ali skupaj ali tudi v parcelah. Več pové gospod

J. N. Fabiani, mlaj.,
v Podsredi.

Učenec, kateri se naučiti hoče kovaške obrtnije v dobri delavnici, se takoj sprejme. Ni treba mu delati na polju, temveč samo v delavnici. Star mora biti 16—17 let in od poštenih starišev.

Janez Žimnjak,
kovaški mojster v Celju.

1-3

Lepa kmetija,

v najlepši legi, obsega vkupej 32 oralov vinograda, njiv, sadnika in sočivnika s trdno zidano gosposko in vincarsko hišo, s kletjo in živinskimi hlevi. pol ure od železnične postaje Pesnica ali eno uro od Maribora prodaje se pod ugodnimi pogoji iz proste roke.

Več pové gospod **J. Gaisser,** trgovec s papirjem na grajskem trgu v Mariboru.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo. Odgov. ured. B. Ferk. Tisk tiskarne sv. Cirila. (Odgov. J. Otorepec.)

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da imam, začeni s 13. novembrom t. l. svojo odvetniško pisarno v Ptuj v hramu gospoda Bračka, kjer je bila pisarna pokojnega g. dra. Gregoriča.

V Ptuj, dne 13. nov. 1886.

Dr. Franc Jurtela.

1-3

Oznanilo.

S 1. dnem januarja meseca začne se polletni poduk na podkovijski šoli v Gradcu in razpiše se za 10 deželnih štipendij po 50 gld., vrhu tega pa še več štipendij po 50 gld. nekaterih okrajnih zastopov, gospodarskih podružnic in konjerejskega društva.

Prošnje naj se dpošljejo do 30. novembra 1886 deželnemu odboru.

Glej štv. 44. „Slov. Gosp.“

V Gradcu dne 27. oktobra 1886.

2-2

Deželni odbor štajerski.

Piccoli-eva esenca za želodec
katero pripravlja
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval boleznj v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.
Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Ta esenca postala je vsled svoje čudodelnosti vesoljno poznato domače zdravilo. Ni ga več na svetu zdravila boljšega za želodecve boleznj kakor je ravno ta esenca. Tisuče in tisuče bolnikov je po njej že okrevalo; da je to sredstvo res neprecenljive vrednosti potrjujejo najučenejši zdravniki in veliko preč. gosp. duhovnikov. Vsakdo, ki je le enkrat že rabil to zdravilno esenco, se je z velikim veseljem prepričal sam, da je ta esenca iz lekarne Piccolijeve pri „angelju“ edino najboljše zdravilo, kolikor se jih je izumilo in se jih priporoča.

Gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v veliko slučajih vspešno rabil, proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

e. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec v Ljubljani. 5-30

1 stekl. 15 kr. Dépôts v Mariboru lekar Bancalari, v Gradcu Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmied, v Celovcu Thurnwald, v Beljaku Scholz, v Tarvisu Siegel.